

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední odborné učiliště, Jaroměř, Studničkova 260

Adresa: Studničkova 260, 551 01 Jaroměř

Identifikátor školy: 600 012 158

Termín konání inspekce: 21. – 28. duben 2004

Čj.:	i2-1111/04-5033
Signatura:	oi3hx503

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti pro výuku předmětů anglický jazyk, německý jazyk, fyzika, skupiny strojírenských odborných předmětů (technické kreslení, strojírenská technologie, technologie, materiály, zemědělské stroje a zařízení) a odborném výcviku v učebních oborech 29-56-H/002 Řezník – uzenář, 41-54-H/002 Kovář a podkovář, 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů, 82-51-H/001 Umělecký kovář a zámečnick, vzhledem ke schváleným dokumentům a pro výchovné poradenství ve školním roce 2003/2004 k termínu inspekce,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti pro výuku ve výše uvedených předmětech a oborech ve školním roce 2003/2004 k termínu inspekce,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve výše uvedených předmětech a oborech ve školním roce 2003/2004 k termínu inspekce.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště, Jaroměř, Studničkova 260 je zřízena Královéhradeckým krajem, Wonkova 1142, Hradec Králové jako příspěvková organizace. Škola je pokračovatelem Všeobecné řemeslné školy, založené v roce 1886. Současná hlavní budova školy byla postavena v roce 1906 jako školské zařízení a svoji funkci plní nepřetržitě dodnes. Výchovně-vzdělávací programy od založení až po současnost, byly vždy zaměřeny zejména na výuku dřevooborů a kovooborů.

Škola sdružuje Střední odborné učiliště, Domov mládeže a Školní jídelnu. Kapacita školy je 405 žáků a v tomto školním roce ji navštěvuje 286 žáků. Kromě hlavní budovy má čtyři odloučená pracoviště:

551 01 Jaroměř, Husova 440 – truhlářské dílny

551 01 Jaroměř, Na Karlově 798 - tělocvična

551 01 Jaroměř, Studničkova 176 – Domov mládeže

551 01 Jaroměř, Studničkova 243 – dílny pro kovoobory (ruční a strojní obrábění kovů).

Členění žáků podle oborů a tříd ve šk. roce 2003/2004 je uvedeno v následujících tabulkách.

Tříleté učební obory

Kód oboru	Název oboru	I. r.	II. r.	III. r.	Celkem
29-56-H/002	Řezník – uzenář - výroba	5	-	-	5
33-56-H/002	Truhlář – výroba nábytku	16	20	17	53
33-56-H/003	Truhlář – dřevěné konstrukce	20	25	14	59
36-64-H/001	Tesař	6	4	6	16
41-54-H/002	Kovář a podkovář	11	10	8	29
41-55-H/003	Opravář zemědělských strojů	34	19	28	81
82-51-H/001	Umělecký kovář a zámečnick	7	6	7	20
	Celkem:	99	84	80	263

Přehled oborů nástavbového studia

Kód oboru	Název oboru	I. r.	II. r.	Celkem
64-41-L/515	Podnikání v technických povoláních	18	-	18
64-41-L/518	Podnikání v oborech zemědělství a lesního hospodářství	5	-	5
	Celkem:	23	-	23

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Inspekci sledované teoretické předměty vyučuje šest učitelů, odborný výcvik jedenáct mistrů odborné výchovy. Ve sledované výuce teoretické části nespĺňují požadované podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dva učitelé. Vyučující všeobecně-vzdělávacího předmětu fyzika má kvalifikaci pro výuku odborných předmětů na střední škole a vyučující odborného předmětu technologie má vzdělání stanovené pro učitele předmětu praxe. Na úseku praktické výuky z jedenácti sledovaných pracovníků, kteří vykonávají funkci mistrů odborné výchovy (dále MOV) nespĺňuje k termínu inspekce pět z nich stanovené kvalifikační podmínky. Dva MOV s praxí delší jednoho roku jsou pouze vyučeni v příslušném oboru, tři jsou vyučeni, mají úplné střední odborné vzdělání, nemají však požadovanou pedagogickou způsobilost.

Ředitel splňuje předepsané kvalifikační požadavky. Výchovní poradce, který byl pověřen touto funkcí v roce 2003, je přihlášen ke kvalifikačnímu studiu.

Stávající kvalifikovanost pedagogických pracovníků je vzhledem k jejich vzdělání a praxi vhodně využita.

Organizační struktura školy je účelně vytvořena a umožňuje dostatečně účinné řízení a vedení pracovníků. Organizační řád deleguje konkrétní kompetence i zodpovědnost na nižší články řízení. K vedení školy patří vedoucí jednotlivých organizačních jednotek (úseků). Jejich pracovní náplně a úkoly jsou jasně stanoveny. Činnost jednotlivých úseků a metodických komisí se řídí vlastními plány práce, které vycházejí z celoročního výchovně-vzdělávacího plánu školy. Systém vnitřní zpětné informační a kontrolní vazby je stanoven. K přenosu informací jsou využívány především provozní porady, na které navazují pracovní porady jednotlivých úseků. Organizace činnosti školy je funkční.

Ve škole pracují čtyři metodické komise, které v oblasti své působnosti řeší problémy a úkoly související s výchovně-vzdělávacím procesem. Operativní plánování a koordinace vnitřní činnosti školy jsou prováděny na pravidelných provozních poradách vedoucích pracovníků, zpravidla jedenkrát týdně. Součástí porad je kontrola plnění zadaných úkolů a hodnocení úspěšnosti realizovaných akcí. Pedagogické rady, kterých se účastní všichni pedagogičtí pracovníci, jsou konány nejméně jedenkrát za čtvrtletí.

Další vzdělávání učitelů je cíleně podporováno. Probíhá plánovitě s jasně stanovenými prioritami. Hodnocení pracovní činnosti zaměstnanců je prováděno v návaznosti na výsledky jejich práce. V rámci hospitační činnosti jsou sledovány ukazatele, které umožňují v hlavních rysech postihnout kvalitu výchovně-vzdělávací práce pedagogických pracovníků. Na hospitační činnosti se podílejí ředitel a příslušní zástupci. Frekvence kontrolní činnosti doložené zápisy je nízká (za školní rok 2002/2003 a 2003/2004 bylo předloženo osm záznamů z hospitací a kontrol). Přímý vliv hodnocení pracovníků na jejich další profesní růst nebyl zaznamenán.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vymezené předmětem inspekční činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Teoretické vyučování probíhá v hlavní budově školy, která je majetkem Královéhradeckého kraje. Na dvou podlažích budovy je rozmístěno patnáct učeben, z toho šest odborných včetně učebny výpočetní techniky. Kromě ředitelny, sekretariátu a kanceláře vedoucího technicko-hospodářského úseku je v budově pět kabinetů pro učitele teoretických předmětů. Nedostatkem této budovy jsou zdevastované sklepní prostory vyžadující asanaci, jakož i vnitřní zdivo budovy, odpadové armatury a sociální zařízení.

Výchovně-vzdělávací program školy je zaměřen na učební dřevoobory a kovoobory. Odborný výcvik těchto oborů je uskutečňován ve vlastních zařízeních, jimiž je budova kovodílen v bezprostřední blízkosti hlavní budovy a areál truhlářských dílen ve vzdálenější části města. V budově kovodílen je umístěna nová svařovna, montážní jáma, specializovaná dílna, odborná učebna, hygienická zařízení se sprchami a dvě nové garáže. Prostory, které jsou k dispozici pro odborný výcvik, plně pokrývají potřebu vyplývající z požadavků učebních plánů a učebních osnov. Výuka učebního oboru řezník - uzenář je zabezpečována na smluvním pracovišti v pronajatých prostorách masokombinátu Skaličan a.s.

Teoretická výuka strojírenských předmětů probíhá v kmenových učebnách bez specifické motivační výzdoby. Jednu z těchto učeben lze charakterizovat jako odbornou, neboť jsou v ní prosklené skříně a nástěnné skřínky s trojrozměrnými pomůckami. Stav pomůcek je však zanedbaný. V kabinetu učitelů jsou umístěny starší nástěnné obrazy, názorné pomůcky, tj. měřidla, nástroje, strojní součásti a mechanismy. Od výrobců zemědělské techniky dostala škola několik videokazet a k promítání slouží i několik starších fóliových souborů a fólie, které si vyučující zhotovili sami. Tito odebírají odborné časopisy a aktualizují učivo z vysokoškolských skript. Z didaktické techniky jsou v kabinetě k dispozici dva zpětné projektoři a televize s videorekordérem umístěná na pojízdném stolku.

Pro většinu sledovaných odborných předmětů jsou k dispozici učebnice převážně staršího vydání, které obsahově vyhovují. Nové učebnice a strojnické tabulky si na doporučení vyučujících kupují jen někteří žáci.

Nevyhovující je zabezpečení názorné výuky pro technické kreslení, chybí modely pro nácvik pravoúhlého promítání, promítací kout apod. Učebnic je nedostatek. K dispozici není nová učebnice technického kreslení, která je důležitá z hlediska změn v technických normách.

Odborná učebna fyziky se svým zařízením a vybavením příliš neliší od běžných kmenových tříd. Je zařízena starším školním nábytkem, pracovní stoly nejsou vybaveny rozvody elektřiny, plynu a vody. Síťový rozvod elektřiny je pouze do katedry učitele. Didaktická technika není součástí vybavení. Okna mají možnost zatemnění. Estetická úprava odborné učebny je velmi strohá, bez nástěnek, obrazů. K odborné učebně přiléhá kabinet, ve kterém je soustředěna část učebních pomůcek, které umožňují konat pro jednotlivé oblasti učiva obvyklé demonstrační pokusy, nikoliv však provádět přímou experimentální činnost žáků v hodinách výuky. Některé z učebních pomůcek, obsažených ve sbírkách, jsou pro výuku jen málo využitelné v důsledku jejich zastaralosti či snížené funkčnosti. Kabinet vyučujícího je vybaven rozšiřující odbornou literaturou.

Cizojazyčná výuka probíhá v kmenových učebnách, nebo menší učebně, která je rovněž vhodná pro jazykovou výuku. Speciálně vybavenou učebnu pro výuku cizích jazyků škola nemá. Jedna z menších učeben, kde probíhala převážně výuka anglického jazyka, je vybavena mapami příslušných jazykových oblastí, fotografiemi Londýna a slovníky. Didaktická technika zde není instalovaná podobně jako i v jiných kmenových učebnách. Vyučující cizích jazyků používají přenosné radiomagnetofony. Pro výuku anglického jazyka zapůjčuje učebnice žákům škola. Ne všichni žáci si kupují pro výuku německého jazyka vlastní učebnice. Školní slovníky němčiny jsou staršího data se zastaralou pravopisnou normou. Chybějí technické slovníky, videonahrávky reálií daných jazykových oblastí a softwarové jazykové programy pro ulehčení výuky žákům se specifickými vzdělávacími potřebami. Dostatečné materiální zázemí je v množství cizojazyčných příruček a starších učebnic, ze kterých vyučující pořizují kopie pro rozšiřování základního učiva. Většina poslechového, vizuálního a odborného materiálu je v osobním vlastnictví vyučujících.

Ze zápisů předmětové komise všeobecně-vzdělávacích a odborných předmětů je zřejmé, že tato sdružení nevznášejí systematicky požadavky na zlepšení stavu vybavenosti pomůckami pro jednotlivé předměty.

Všeobecně lze konstatovat, že učebny školy, ať odborné, či kmenové jsou čisté, vybavené starším školním nábytkem, někde i poškozeným. Prostředí učeben není esteticky motivující.

Z plánů školy vyplývá, že hodlá vybavit školu novějšími technologiemi, intranetem a modernější výpočetní technikou.

Knihovna a studovna (v každém patře) pro žáky je umístěna na Domově mládeže, pro vyučující v hlavní budově školy.

Prostory kovodílen školy jsou v průběhu školního roku využívány širší veřejností čtyřikrát ročně v rámci specializovaných podkovářských a svářečských kurzů.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vymezené předmětem inspekční činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

Ve škole vyučované učební obory a studijní nastavbové obory jsou realizovány v souladu s údaji uvedenými v posledním Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 31. prosince 2003, čj. 31 921/03-21 s účinností od 1. ledna 2004

Pro výuku sledovaných učebních oborů jsou využívány platné základní pedagogické dokumenty upravené na podmínky školy v souladu se závaznými poznámkami uvedenými v učebních plánech schválených MŠMT. V 1. ročníku oboru 41-54-H/002 Kovář a podkovář pracuje škola podle nových pedagogických dokumentů, ve kterých je stanoven pouze obecný učební plán. Tento učební plán škola rozpracovala podle obecných pedagogických zásad se zařazením předmětů do jednotlivých ročníků včetně jejich hodinových dotací, je podepsaný ředitelem a součástí povinné dokumentace školy. Pro výuku sledovaných předmětů se využívají platné učební osnovy, které jsou součástí učebních dokumentů daných oborů, či mají obecnou platnost pro střední odborné školy.

Rozvrh hodin platný ve školním roce 2003/2004 koresponduje s učebními plány školy a reálnou výukou. Učební osnovy sledovaných předmětů jsou plněny. Kontrolovaná povinná

dokumentace je vedena v plném rozsahu na předepsaných tiskopisech s dostatečnou vypovídací hodnotou o průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy. Zjištěné drobné formální nedostatky, vzniklé při vyplňování tiskopisů, byly napraveny již v průběhu inspekce.

Výuka probíhá v souladu s platnými učebními plány a osnovami vyučovaných učebních oborů.

Vyučující zpracovávají tematické plány, které jsou projednávány v příslušných předmětových komisích a předkládány ke schválení zástupci ředitele a řediteli školy. Za správný rozpis učebních osnov do tematických plánů odpovídají v první úrovni předsedové předmětových komisí a zástupce ředitele. Průběžná kontrola plnění učebních osnov je v náplni práce předmětových komisí. Je také součástí hospitační činnosti vedoucích pracovníků školy. Případné nedostatky jsou řešeny operativním způsobem. Při inspekci nebylo ve sledovaných předmětech zjištěno neplnění učebních osnov.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004 je pro teoretické i praktické vyučování zpracován v souladu s odpovídajícím právním předpisem a psychohygienickými zásadami školního vyučování. Školní řád srozumitelně a dostatečně podrobným způsobem charakterizuje zásady chování žáků a jejich práva, docházku do školy, zacházení se školními potřebami a majetkem, výchovná opatření, dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví a závěrečná ustanovení.

Informační systém zajišťující předávání potřebných informací žákům a jejich zákonným zástupcům je účinný. Žáci jsou s důležitými informacemi seznamováni prostřednictvím třídních učitelů a nástěnek. Informace rodičům žáků jsou předávány na třídních schůzkách, které se konají v prvním a třetím čtvrtletí školního roku. V neodkladných případech dochází k osobnímu jednání.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy je funkční.

Výchovným poradcem je ředitel školy. V této funkci pracuje na základě pověření od 1. září 2003.

Kvalifikační studium neabsolvoval, ale na základě předložené přihlášky zahajuje studium výchovného poradenství v kalendářním roce 2004. Svoji práci koordinuje s drogovým preventistou. Při své činnosti vychází z plánu práce, jenž pokrývá nejdůležitější oblasti výchovného poradenství, a z Minimálního preventivního programu. Jeho autorita a úsilí směřují k vyřešení konfliktů žáků s kázeňskými i vzdělávacími problémy. Sleduje průběžně vývoj žáků se specifickými poruchami učení. Na základě získaných poznatků z pedagogických rad společně s třídními učiteli projednává přestupky s jednotlivými žáky i zákonnými zástupci, doporučuje přijmout následná opatření. Rezervy v jeho práci jsou ještě v oblasti metodické prevence a osvětě zajišťované různými institucemi a organizacemi, ve vedení písemné dokumentace a v práci se zvláště talentovanými žáky školy.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích (anglický jazyk, německý jazyk)

Hospitovány byly hodiny v anglickém i německém jazyce, a to ve všech ročnících sledovaných oborů. Specifikou výuky cizích jazyků ve středních odborných učilištích v některých učebních oborech je týdenní hodinová dotace cizích jazyků. V prvním a druhém ročníku oboru truhlář je

stanovena týdenní hodinová dotace cizojazyčné výuky dvě hodiny týdně, ve třetím ročníku jedna hodina týdně. V učebním oboru tesař je to jedna hodina týdně

v prvním a třetím ročníku, v druhém potom jedna hodina týdně. V učebním oboru řezník – uzenář jsou to dvě hodiny týdně v prvním a jedna a půl hodiny týdně ve druhém a třetím ročníku. U tohoto oboru dochází k zákonné redukci počtu hodin, neboť učební obory se slučují do společných tříd. Nejhuře je na tom učební obor opravář zemědělských strojů, kde se vyučuje cizímu jazyku jen dvě hodiny týdně v prvním ročníku. Cizojazyčná výuka tak zcela chybí ve druhém a třetím ročníku. Vzhledem k tomu, že žáci mají možnost dále ve škole pokračovat v nástavbovém maturitním studiu s volitelnou maturitou z angličtiny, či němčiny, jeví se tato časová dotace předmětu nevyhovující, neboť není podpořena nepovinnou jazykovou výukou, či konverzačním kroužkem. Výuka ve dvouletém nástavbovém studiu je sice dotována čtyřmi hodinami týdně, ale toto množství nestačí kompenzovat nižší roční hodinové dotace cizího jazyka jednotlivých učebních oborů.

Plánování výuky probíhá na základě učebních osnov, které mají podobu zpracovaných tematických plánů, s přihlédnutím k typu používaných učebnic. Výchovně-vzdělávací cíle byly plněny. Učivo bylo interpretováno s přihlédnutím k aktuálnímu stavu jazykových znalostí žáků v jednotlivých učebních oborech. Jednotné řady učebnic zajišťují návaznost probíraných témat a pomáhají tak plnit i dlouhodobé cíle výuky.

Z personálního hlediska zajišťují výuku dvě odborně a pedagogicky způsobilé vyučující, které vedly výuku odborně zcela správně, metodicky s drobnějšími chybami, které neovlivnily v zásadě kvalitu výuky.

Velmi časté zařazení náročných cizojazyčných hodin do odpolední části výuky zhoršovalo psychohygienické podmínky, které se snažily učitelky zlepšit častým větráním učeben, promyšlenou organizací výuky a střídáním různých forem práce.

Nejvíce používanou metodou byla frontální metoda opakování učiva na začátku výuky. Opakována byla převážně slovní zásoba, nebo frazeologie běžného společenského styku, a to i písemně v krátkých pětiminutových testech. Výklad mluvnického učiva navazoval na předcházející probíranou látku, takže se žáci mohli aktivně zapojovat do určování správných mluvnických tvarů. Poslechová cvičení sloužila pro porozumění a následný výběr adekvátních informací pro písemná cvičení. Zadané úkoly byly zpětnovazebně prověřeny a opravovány. Často sloužil poslech pro nácvik písňe. Při poslechu měli žáci textovou oporu a učili se správné výslovnosti. Vyučující důsledně korigovaly nesprávný slovní přízvuk i nesprávnou větnou intonaci. Málo prostoru měli žáci pro samostatnou práci a řečový projev. Opomíjena byla motivace ať už vstupní, nebo průběžná. Trvale jsou žáci motivováni snahou po získání dobrého hodnocení. V době inspekčního výkonu byli málo individuálně zkoušeni, ale dle klasifikačních záznamů vyučujících mají žáci dostatečný počet známek pro stanovení objektivní klasifikace.

Mezi silné stránky výuky patřil osobní přístup učitelek k žákům na základě individuálních plánů, zejména k těm, kteří mají specifické vzdělávací potřeby a k těm, kteří neměli výuku cizího jazyka ve zvláštní škole, a také snaha žáky aktivizovat pomocí jazykových programů výpočetní techniky.

Komunikace mezi učitelem a žákem probíhala na základě předem dohodnutých a známých pravidel chování a jednání. Žáci jsou vychováváni k toleranci a pracovitosti. Výuka nebyla ničím narušována, klima školy bylo pro žáky příznivé.

Kvalita vzdělávání a výchovy v cizích jazycích byla velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině odborných strojírenských předmětů (technické kreslení, strojírenská technologie, technologie, materiály, zemědělské stroje a zařízení)

Výuka v hospitovaných předmětech je plánována prostřednictvím tematických plánů, které jsou dostatečně podrobným časovým rozpisem učebních osnov. Obsah učiva je v některých předmětech upraven v povoleném rozsahu. V době inspekce byl ve většině předmětů odučen počet hodin odpovídající hodinové dotaci předmětů a učivo bylo v souladu s tematickými plány. Pouze v předmětu zemědělské stroje a zařízení (3. ročník) byl odučen nižší počet hodin a probírané učivo bylo mírně opožděno. Tohoto stavu, který byl způsoben objektivními důvody, si jsou vedení školy i vyučující vědomi a počítají do konce školního roku s nápravou. Cíle výuky stanovené učiteli ve sledovaných hodinách byly reálné vzhledem ke studijním předpokladům žáků, ale v některých hodinách nebyly dostatečně konkretizovány. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata a v úvodu hodin byla tato souvislost obvykle uvedena.

Hospitace proběhly u čtyř učitelů, kteří výuku těchto předmětů ve sledovaných oborech zajišťují. Tři z nich splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, čtvrtý nemá příslušný stupeň vzdělání, ale ve škole pracuje již dlouhou dobu jako mistr odborné výchovy. Jeho výuka měla velmi dobrou úroveň. Všichni vyučující mají dlouholetou praxi v oborech svého vzdělání, což se příznivě projevovalo ve výuce.

V některých hodinách byl pro ilustraci učiva využit zpětný projektor, v jedné hodině ukázky strojních součástí, ale celkově výuka postrádala patřičnou názornost. To, že žáci nemají pro většinu předmětů učebnice, se snaží učitelé nahradit kopírováním materiálů z vlastních podkladů a důrazem na vedení poznámkových sešitů. Ale ani v předmětech, pro které jsou učebnice k dispozici, nebyly pro práci v hodinách využity.

Vnitřní členění hodin bylo shodné – seznámení s náplní hodin, opakování frontální, v některých hodinách s individuálním zkoušením a výklad nového učiva. Závěrečné shrnutí bylo provedeno jen v některých ze sledovaných hodin. Vstupní motivace žáků byla nevýrazná, naopak průběžnou motivaci používali všichni učitelé. Opakování se aktivně zúčastnila většina žáků, pouze výjimečně přešla tato fáze výuky do monologu učitele. Výklad nové látky byl veden převážně formou přednášky učitele s aktivizací žáků problémovými dotazy, odkazy na souvislosti s probraným učivem a na jejich praktické zkušenosti z odborného výcviku. Použité metody byly efektivní a ve většině případů adekvátní probíranému učivu, negativem bylo již zmíněné malé využití názorných prostředků výuky. V hodinách technického kreslení spočívala výuka i v samostatné práci žáků, ale převážně pouze v obkreslování podle předlohy.

Vědomosti žáků učitelé prověřují průběžně formou písemnou i ústní. Otázky kladené při opakování byly promyšlené a směřovaly k pochopení hlubších vztahů a souvislostí učiva, klasifikace při individuálním zkoušení byla objektivní, ale v některých případech chybělo důkladnější a zřetelné zhodnocení výkonu. Pozitivním faktem ve všech hospitovaných hodinách byl aktivní postoj žáků ke komunikaci s učiteli a vytváření prostoru pro vyjádření názoru žáků, případně jeho taktní usměrnění učiteli. Atmosféra v hodinách byla pozitivní, chování žáků dobré.

Celková kvalita vzdělávání a výchovy ve skupině sledovaných strojírenských předmětů byla dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice

Obsah učiva fyziky, který je rozpracován v tematických plánech vyučujícího, vychází z obsahu platných učebních osnov a je uspořádán tak, že je dodržena návaznost a kontinuita učiva.

Výběrové a specifické učivo není vzhledem k profilovému zaměření žáků (odborné složce vzdělání) rozlišeno. Laboratorní cvičení jsou zařazena ve stanoveném rozsahu.

Výuka fyziky je personálně zabezpečena jedním vyučujícím, který nemá požadovanou odbornou způsobilost pro výuku tohoto předmětu. Tato skutečnost se projevila v méně přesné interpretaci některých fyzikálních pojmů a odborných termínů.

Příprava vyučujícího na sledované hodiny byla řádně provedena. Probírané učivo bylo v souladu s uspořádáním učiva v příslušných tematických plánech. Sledované vyučovací hodiny měly jasně stanovené cíle poznávací. Cíle směřující k rozvoji dovedností žáků nebyly uváděny. Rozsah a náročnost učiva byly přiměřeně stanoveny ke schopnostem žáků.

Výuka probíhala v odborné učebně fyziky. Tato skutečnost umožnila operativně využít ve výuce některé z učebních pomůcek umístěných v přilehlém kabinetu. Didaktická technika ani učební texty nebyly ve sledované výuce využity. Estetická úroveň a podnětnost prostředí byla nízká.

Vyučovací hodiny měly klasickou strukturu (ověření znalostí žáků, výklad nového učiva v návaznosti na dříve získané poznatky, fixace poznatků se shrnutím učiva). Výuka byla vedena frontálním způsobem a její organizace byla řízena účelně. Nižší zastoupení samostatných aktivních forem učení vedlo k tomu, že těžiště práce spočívalo na vyučujícím a žáci po značnou část vyučovací doby byli spíše v roli pasivních pozorovatelů, posluchačů a zapisovatelů. Tempo výuky bylo přiměřené schopnosti žáků vnímat nové učivo.

Ve sledovaných hodinách se dařilo udržet pozornost žáků. K jejich aktivizaci bylo nejčastěji použito vznášení problémových otázek, navazování na jejich vlastní poznatky a několikrát bylo vhodně využito názorných pomůcek a demonstračních pokusů.

Ověřování znalostí žáků bylo prováděno formou individuálního zkoušení. Kladené otázky se většinou zaměřovaly na pamětní vědomosti žáků, méně již zjišťovaly jejich dovednost aplikování poznatků při řešení praktických úloh. Hodnocení výkonů žáků vyučujícím odpovídalo jejich prokázaným znalostem. Sebehodnocení, jakož i celkové závěrečné zhodnocení práce žáků v hodině, nebylo pozorováno.

Výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře doprovázené akceptováním stanovených pravidel komunikace. Žákům byla dána možnost vyjádření vlastních názorů, ale podpora rozvoje jejich komunikativních dovedností nebyla výrazná.

Celková kvalita vzdělávání a výchovy ve fyzice byla dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborném výcviku učebních oborů řezník – uzenář, opravář zemědělských strojů, kovář – podkovář, umělecký kovář a zámečnick

Odborný výcvik učebního oboru řezník – uzenář ve školním roce 2003/2004 zabezpečován na smluvně zajištěném provozním pracovišti Skaličan a. s. Výuka dalších uvedených učebních oborů se uskutečňuje v dílnách a na pracovištích školy, která je realizována ve čtrnáctidenním cyklu.

Chybějící odborná a pedagogická způsobilost některých MOV neměla zásadní vliv na průběh výuky. Projevila se však v plánování a přípravě na výuku.

Kontrola pracovišť a plnění učebních osnov je ze strany vedení školy zabezpečována statutárním zástupcem ředitele školy (dále ZŘ PV) a vrchním mistrem odborné výchovy (VMOV), kteří z nich pořizují hospitační záznamy.

V průběhu inspekce bylo navštíveno devět skupin uvedených oborů prvních, druhých a třetích ročníků za přítomnosti ZŘ PV, VMOV a příslušných MOV.

Zahájení výuky u hospitovaných skupin bylo prováděno mistry odborné výchovy kontrolou přítomnosti žáků, jejich ústroje s ohledem na bezpečnost práce a seznámením s cílem vyučovacího dne. Formou individuálního a frontálního opakování, případně navozením problémové situace si MOV ověřovali znalosti a porozumění již dříve probrané látky, často i v průběhu výuky. Hodnocení žákovských odpovědí bylo objektivní a zdůvodněné.

Následná instruktáž k probíranému tématu, zadaným pracovním úkolům a bezpečnosti práce byla prováděna srozumitelně. Žákům byly zadávány skupinové úkoly (kovář – podkovář, opravář zemědělských strojů) u zbývajících oborů individuální úkoly, přiměřené jejich znalostem a schopnostem. Uspořádání průběhu učebního dne umožňovalo zadané úkoly plnit. Při vlastní pracovní činnosti prováděli MOV průběžnou kontrolu a upozorňovali na chyby, kterých se žáci dopouštěli.

V závěru učebního dne bylo žáky u několika skupin provedeno sebehodnocení a MOV provedeno individuální hodnocení výsledků plnění zadaných úkolů. Organizace průběhu výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem a časový úsek učebního dne u všech navštívených skupin byl efektivně využíván.

Motivačním prvkem byl především vhodný přístup k žákům, zadávání individuálních nebo skupinových úkolů. V instruktáži i při průběžné kontrole MOV bylo využíváno uvádění mnoha příkladů z praxe. Žáci byli vedeni k sebekontrolě, sebehodnocení a odpovědnosti za vykonanou práci. Na závěr tematických celků jsou žákům zadávány kontrolní nebo souborné práce, které jsou u kovooborů vyhodnocovány bodovým systémem u ostatních hospitovaných oborů celkovým hodnocením.

Psychohygienické zásady byly dodržovány. Komunikace mezi MOV a žáky byla velmi dobrá. Respektována byla osobnost žáka a připuštěna různost názorů. Komunikativní schopnosti žáků byly v průběhu výuky poměrně málo rozvíjeny. Případné nežádoucí chování žáků bylo zvládáno MOV především domluvou. Vztah žáků k výuce byl zpravidla pozitivní.

Výuka uvedených oborů probíhala na vhodně zvolených cvičných (první ročníky) a produktivních pracích (druhé a třetí ročníky). Cíle výuky a témata u všech hospitovaných skupin navazovala na obsah příslušných osnov, uvedených v tematických plánech. Žáci pracovali s odpovídající náročností vzhledem ke zvolenému oboru a schopnostem.

Souběžně s hospitací (zahájení, instruktáž, kontrola pracovišť, průběh učebního dne a závěr), byla provedena kontrola vedení povinné a další doporučené dokumentace. Škola používá pro odborný výcvik platné tiskopisy SEVT. Nedostatky byly zjištěny v nezapisování tematického plánu (učební obor řezník – uzenář) pro školní rok 2003/2004. Kódy učebních oborů jsou uváděny podle staršího značení dle JKOV ne dle KKO, uvedené v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Zápisy o proškolení v oblasti BOZP jsou vedeny.

Přeřazovací plán žáků pro kovoobory je přehledně veden u VMOV a jednotlivých MOV. Z předloženého přeřazovacího plánu bylo zřejmé absolvování tematických celků jednotlivými žáky v průběhu školního roku.

Pracovní sešity si vedou žáci všech hospitovaných skupin. Obsahem jsou záznamy technologických postupů a hlavní myšlenky nového tematického celku. Někteří MOV provádějí průběžnou kontrolu zápisů v sešitech a v případě zjištěných nedostatků, za přítomnosti žáka vysvětlí a provedení opravy.

Docházka a probrané tematické celky jednotlivými žáky jsou zaznamenány v Denících evidence odborného výcviku (DEOV).

Počty žáků ve skupinách jsou v souladu s přílohou č. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů.

Celková kvalita vzdělávání a výchovy v odborném výcviku sledovaných učebních oborů je dobrá.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ucelený evaluační systém nemá škola zpracován. Zjišťování dílčích výsledků vzdělávání je prováděno především na úrovni vyučujících a metodických komisí. Pro porovnávání výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných oborech a předmětech jsou využívány vlastní evaluační nástroje vytvořené metodickými komisemi. Pouze některé z nich jsou popsány a zpracovány tak, že umožňují širší analýzu a porovnání výsledků vzdělávání.

Velmi dobrá úroveň zpracování je u vytvořené soustavy „souborných prací“ pro ověření znalostí a dovedností žáků v praktické části výuky v jednotlivých ročnících realizovaných učebních oborů. Prováděná analýza výsledků souborných prací umožňuje porovnat dovednosti žáků v rámci pracovních skupin a zároveň kvality přípravy oproti minulým letům.

Systematické zjišťování výsledků v oblasti teoretické výuky je ve škole zaváděno postupně. Vyhodnocení souhrnných závěrů a zkušenosti s používáním školních testů v rámci jednotlivých předmětů nebylo zatím provedeno.

Průběžné výsledky vzdělávání a výchovy jsou sledovány a vyhodnocovány v rámci čtvrtletních klasifikačních porad. Odpovídající opatření k nápravě zjištěných nedostatků jsou prokazatelně přijímána.

Prioritním ukazatelem výsledků vzdělávání je pro vedení školy (vedle výsledků závěrečných a maturitních zkoušek) úspěšnost žáků v celostátních i mezinárodních soutěžích odborných dovedností, kde žáci v posledních letech pravidelně dosahují vynikající výsledky. Vedené přehledy o výsledcích v těchto soutěžích umožňují v rámci odpovídajících oborů (zejména kovooborů a dřevooborů) porovnat kvalitu přípravy žáků školy s ostatními školami v regionu. Celkový přehled výsledků výchovně-vzdělávacího procesu za daný školní rok je součástí příslušné výroční zprávy o činnosti školy.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vymezené oblasti výchovně-vzdělávací činnosti školy hodnoceny jako dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci orientační inspekce proběhla tematická inspekce zaměřená na zjištění aktuálního stavu autoevaluačních procesů ve škole. Některá dílčí zjištění byla použita při zpracování inspekční zprávy. Zjištěné výsledky jsou uvedeny v samostatném výstupu a v kapitole Výsledky vzdělávání zjišťované školou.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Institucionální postavení školy.

Porovnáním údajů uvedených ve Zřizovací listině pro Střední odborné učiliště, Jaroměř, Studničkova 260, vydané Královéhradeckým krajem pod čj. 4901/3-Z/2001 s účinností od 1. října 2001 s údaji v posledním Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 31. prosince 2003, byla zjištěna věcná shoda obou dokumentů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Královéhradeckým krajem pro Střední odborné učiliště, Jaroměř, Studničkova 260 s účinností od 1. října 2001, čj. 4901/3-Z/2001
2. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané dne 31. prosince 2003, čj. 31 921/03-21 s účinností od 1. ledna 2004
3. Organizační řád Středního odborného učiliště v Jaroměři ze dne 13. ledna 2004, čj. 24/04 razítko, podpis ředitele
4. Výroční zpráva o činnosti SOU Jaroměř za školní rok 2002/2003, čj. 383/03, ze dne 31. srpna 2003, razítko a podpis ředitele
5. Výchovně vzdělávací plán SOU Jaroměř pro školní rok 2003/2004, čj. 375/03, ze dne 2. září 2003, razítko a podpis ředitele školy
6. Rozvrh hodin tříd a vyučujících v SOU Jaroměř pro školní rok 2003/2004, podepsaný ředitelem školy
7. Rozvrh výuky odborného výcviku SOU Jaroměř hospitovaných oborů pro školní rok 2003/2004, podepsaný ředitelem školy
8. Školní řád SOU Jaroměř ze dne 2. září 2002, čj. 431/02, podepsaný ředitelem školy
9. Třídní knihy všech tříd sledovaných oborů SOU Jaroměř ve školních letech 1999/2000 – 2003/2004
10. Katalogové listy tříd 3.A, 3.B, 3.C - SOU Jaroměř za školní rok 2002/2003
11. Deníky evidence odborného výcviku SOU Jaroměř hospitovaných učebních oborů za školní roky 2002/2003 a 2003/2004
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků SOU Jaroměř pro školní rok 2003/2004 – doklady o vzdělání
13. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků SOU Jaroměř, čj. 8/04 ze dne 1. 1. 2004
14. Tematické plány vyučujících hospitovaných učebních oborů a předmětů SOU Jaroměř pro školní rok 2003/2004
15. Učební dokumenty učebního oboru 29-68-2 Řezník - uzenář, vydané MH dne 19. července 1995, čj. 203 351/95-74 s platností od 1. září 1995 počínaje 1. ročníkem
16. Učební dokumenty učebního oboru 45-68-2 Kovář a podkovář, vydané MŠMT ČR dne 26. května 1992, čj. 16 659/92-21 s platností od 1. září 1992 počínaje 1. ročníkem
17. Učební dokumenty učebního oboru 41-54-H/002 Kovář a podkovář, schválené MŠMT dne 14. srpna 2003 pod čj. 24051/03-23 s účinností od 1. září 2003 počínaje 1. ročníkem
18. Učební dokumenty učebního oboru 45-74-2 Opravář zemědělských strojů, vydané MH dne 6. srpna 1993, čj. 714 054/93-74 s platností od 1. září 1993 počínaje 1. ročníkem
19. Učební dokumenty učebního oboru 85-41-2 Umělecký kovář a zámečnick, schválené MŠMT ČR dne 15. června 1990, čj. 18 340/90-31 s platností od 1. září 1990

20. Učební dokumenty – učební osnovy cizí jazyk pro tříleté učební obory SOU, schválené MŠMT ČR dne 3. září 1999, čj. 27 668/99-22 s platností od 1. září 2000 počínaje 1. ročníkem
21. Učební dokumenty – učební osnovy cizí jazyk pro tříleté učební obory SOU, schválené MŠMT ČR dne 28. srpna 2002, čj. 25446/2002-22 s platností od 1. září 2002 počínaje 1. ročníkem
22. Učební plány pro sledované učební obory, upravené na podmínky SOU Jaroměř a platné v uzavřeném tříletém cyklu, končícím školním rokem 2003/2004
23. Záznamy z hospitační činnosti ředitele školy, ZŘ PV a VMOV SOU Jaroměř za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
24. Žákovské knížky hospitovaných skupin SOU Jaroměř
25. Zápisy z jednání předmětové komise všeobecně vzdělávacích předmětů SOU Jaroměř ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
26. Zápisy z pedagogických rad konaných v SOU Jaroměř ve školních letech 2002/2003 a 2003/2004
27. Zápisy z provozních porad vedení SOU Jaroměř za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
28. Pověření pro výkon funkce výchovného poradce SOU Jaroměř s účinností od 1. září 2003, vnitřní dokument školy s razítkem a podpisem ředitele školy
29. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2003/2004 SOU Jaroměř ze dne 2. září 2003 s podpisem ředitele školy
30. Minimální preventivní program SOU Jaroměř pro školní rok 2003/2004, vnitřní dokument školy čj. 6/11 s razítkem a podpisem drogového preventisty
31. Písemné práce z německého a anglického jazyku žáků SOU Jaroměř ve školním roce 2003/2004
32. Pracovní sešity žáků hospitovaných skupin SOU Jaroměř učebních oborů kovář – podkovář, opravář zemědělských strojů, umělecký kovář a zámečnick
33. Kopie přihlášky ke studiu výchovného poradenství na Pedagogické fakultě Karlovy univerzity ze dne 29. ledna 2004 pod čj. 47/04
34. Zápis o nedostatcích v kvalifikaci pedagogických pracovníků zabezpečujících výuku sledovanou v rámci inspekce v SOU, Jaroměř ze dne 22. dubna 2004, podepsaný ředitelem školy.

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací činnost školy ve sledovaných předmětech uvedených učebních oborů je personálně zabezpečena stabilizovaným týmem pracovníků. Dlouholetá pedagogická praxe, pedagogická a odborná způsobilost většiny z nich vytváří předpoklady pro kvalitní vedení výuky. Rezervy jsou na úseku praktické výuky v chybějícím úplném středním odborném vzdělání u tří a pedagogické způsobilosti u dvou mistrů odborné výchovy. Činnost vedení školy v organizaci práce a vedení zaměstnanců je na úseku teoretické a praktické výuky dobrá. Spolupráce s poradními orgány umožňuje realizovat výuku ve sledovaných oborech v plném rozsahu. Rezervy zůstávají v oblasti kontrolní činnosti na úseku teoretické výuky, její průkaznost a účinnost.

Materiálně-technické podmínky pro realizaci teoretické výuky i odborného výcviku umožňují plnění stanovených výchovně vzdělávacích cílů školy. Teoretická výuka probíhá v hlavní budově školy, odborný výcvik v dílnách umístěných ve vedlejší části hlavní budovy. Odborný výcvik učebního oboru řezník - uzenář je vyučován na smluvním pracovišti objektu provozovny Skaličan a. s.

Některé části hlavní budovy, ve které probíhá teoretické vyučování, vyžadují renovaci. Převážná část sledované výuky byla vyučujícími řádně připravena. Učivo probírané ve sledovaných předmětech bylo obsahově i časově v souladu s učebními osnovami a plánem výuky. Nedostatky byly shledány především při výuce technického kreslení, kde je nevyhovující zabezpečení názornými pomůckami. Podstatné rozdíly v odborném výcviku byly sledovány v plánování a přípravě výuky mistry odborné výchovy.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vymezené oblasti výchovně-vzdělávací činnosti školy přizpůsobeny potřebám a schopnostem žáků.

V oblasti zjišťování výsledků umožňují škole zavedené evaluační nástroje jen částečně monitorovat a hodnotit výsledky vzdělávání a výchovy. Ucelený systém autoevaluačních mechanismů školy se postupně vytváří.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Kadlec	Mgr. J. Kadlec, v. r.
Členové týmu	Mgr. Dana Janulíková	Mgr. D. Janulíková, v. r.
	Mgr. Jiří Jetel	Mgr. J. Jetel, v. r.
	Ing. Miloslav Jirsa	Ing. M. Jirsa, v. r.

V Jičíně dne 4. června 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. června 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Bořivoj Kreml – ředitel školy

Ing. B. Kreml, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Denisova 1073, 506 01 Jičín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-07-07	i2-1118/04-5033

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.